Ч. 142 (11.110). Львів, середа 29. червня 1927. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Розправа з опозицією у ВКП.

Львів, 27. червня 1927.

Вчера принесла вся преса коротку телеграфічну вістку з Москви про те, що на пленарному засіданні Центрального Виконавчого Комітету Всесоюзної комуністичної партії у Москві виключено Троцького і Зіновєва зі складу Ц. К. Вістка ця дуже лаконічна і коротка та всеж вона розкриває перед теперішньою дійсністю СРСР цілком нові та неозначені перспективи якогось зовсім незнаного майбутнього.

Бо факт усунення Троцького та Зіновєва за опозиційну діяльність доказує, що опозиція на ніякі уступки йти не хоче, доказує, що вона рішила боротися з теперішньою більшістю у ВКП. Іншими словами, цей факт переконує нас наглядно в тому, що в партії, яка має в своїх руках всю повноту влади, яка виконує беззастережну диктатуру у цілому СРСР, не все в порядку. Партія від кількох літ переживає дуже інтензивно поважну внутрішню недугу. З виключенням таких величин як Троцький і Зіновєв з ЦК починається в ній без сумніву початок кризи. Як при всякій недузі кріза приносить повне виздоровлення організму або його смерть, так мусить бути і в даному випадку. Партія приступила до самооперації. Чи вийде вона з неї побідно, чи її організм переможе інфекційні наноси до крови та мязів, що прорвались туди з виділинами внутрішнього боляка?

В протилежному до СРСР таборі держав ідуть без сумніву підготування до зорганізованого виступу цілого бльоку держав проти СРСР. В Женеві про те говорили довго й богато т. зв. льокарнські держави. Правда, там мали ставити це питання в тому напрямі, щоби боротися зі шкідливою діяльністю московського Комінтерну, а не зі СРСР, але чи це не на одно виходить, коли всі учасники конференції ідентифікують діяльність уряду СРСР з діяльністю Комінтерну? Мали там рішити, що кожна держава має боротися з комунізмом у себе так, як вважає за найдоцільніше. Отже там не узгіднювано тактики всіх держав у боротьбі з внутрішньою небезпекою комунізму в кожній з них, але нема сумніву, що порушувано там справи спільного поборювання роботи Комінтерну, яка йде з Москви, спільного паралїжування її впливів. Далі появилися в европейській пресі вістки про те, що в недалекому майбутньому має зібратися в тій справі конференція великих держав не на терені Ліги Націй, але зовсім незалежно від неї та її нібито миротворчого духа. Колиж зважимо до того, що протибільшовицький фронт розтягнувся нині від Англії, Франції, Італії геть через океани аж до Америки та Японії, то зрозуміємо, чому пануюча у ВКП більшість так енергійно береться за санацію своїх рядів у першій мірі, за вирізування внутрішнього боляка, яким вона вважає опозицію.

Отже в обличу великанської небезпеки, яка грозить цілій системі правління і державности СРСР. із зовні, теперішні відповідальні керманичі компартії мусіли хопитися енергійних заходів для рятування перш за все себе. Самозрозуміле, що навіть на випадок вдатного перебуття початої внутрішньої операції, партія вийшлаб з неї дуже сильно ослабленою. Та велике питання, чи ліквідація опозиції так легко піде і чи вдасться її побідно перебути. В чім істота опозиції? І Троцький і Зіновєв сходяться в тому, що теперішня політика керманичів партійного політбюра, унагляднена конкретно в політиці уряду СРСР., не покривається з напрямними комунізму і не веде до нього, але навпаки заводить цілий державний корабель СРСР. і тим самим партію у сліпий кут. Що більше, вона вертає великими, тисячумилевими кроками до найнесимпатичнішої для всякого комуніста капіталістичної системи господарства у державі, що зве себе соціялістичною. Зокремаж робітництво паде найперше жертвою такої господарки, бо замість приватних капіталістів визискує його немилосерно держава. Поповнюючи один промах, теперішні провідники більшости В. К. П., а точніше кажучи теперішній її диктатор Сталін, ведуть партію у другу погибільну для комунізму в своїх наслідках скрайність, тобто у політику протегування селянства, у політику орієнтації на середняка, яка фактично є, на думку опозиції, нічим іншим а протегуванням і підтримкою сільського глитайства, з його суто власницькими, капіталістичними нахилами. А це є найбільша небезпека для комунізму і революції. З тої підставової похибки у нутрі СРСР випливають і всі інші промахи комуністів навіть у закордонній політиці, що яскраво унагляднилися передовсім у китайській історії, де китайським кумуністам наказано компроміс з китайськими націоналістами з Гоміндану. Цей компроміс був, на думку опозиції, убийчим для китайської революції і вона вже пропаща.

Опозиція підходить до оцінки положення принціпово з мірником комуністичної доктрини в руках і не можна сказати, щоби вона почувала себе слабою, або відокремленою. Навпаки, в обох столицях СРСР, чи краще головних осередках комунізму, тобто в Москві та Ленінграді, вона має між робітництвом велику перевагу. Сталін і К-о можуть цій перевазі опозиції протиставити там лише перевагу фізичної сили, репрезентованої органами ДПУ і взагалі цілим державним апаратом, який у їх руках, наглядним доказом на те, що опозиція почуває себе сильно, є факт що допустила до усунення з ЦК головних своїх лідерів.

Все і при всяких обставинах підтримувала і підтримує опозицію в її критиці пануючого режіму чи критиці політики існуючого уряду маса, бо в ній все є велика скількість невдоволених, покривджених, ображених і т. п. Маса все йде за найскранішими гаслами. Те саме діється тепер і серед комуністів. Опозицію вже хочби з того титулу, що вона є опозицією, та що критикує діяльність уряду і політбюра партії, без сумніву підтримає маса, особливо непартійна. Вона не мусить розбиратися в тому, чого хоче і до чого прямує сама опозиція, для неї вистарчить сам факт її боротьби з урядом. Невдоволення у СРСР. серед усіх верств населення дуже а дуже богато. Його й використає напевно опозиція і тим лекше, чим більше репресивних засобів у відношенні до неї будуть уживати урядові чинники. Виключення названих провідників опозиції з ЦК. є першим засобом репресій до провідників. Репресії до рядовиків мають зовсім безцеремонний характер. Та це мало помагає. Словом теперішні правителі і диктатори СРСР почали гру з огнем, а до того вони сидять на вершку вулькану, що кожної хвилі може вибухнути і залляти не тільки їх, але й опозицію. На десятому році виконування диктатури опинилася компартія в дуже невідрадному положенні. Вона слаба. А цілий СРСР стоїть на переводні переломових подій на тлі внутрішньої проби сил.

Директора!

Закордонне велике підприємство, негайно пошукує до основуючоїся філії у Львові начального директора.

Рефлектується тільки на першорядну самостійну, обзнайомлену в цій бранжі силу зі знанням мов, спокійну, енергійну, з організаційними здібностями як внутр так і назовні. Писані на машині зголошення в німецькій мові, враз з подачею попередньої діяльности, референціями, вимогою платні слати до адміністрації під „Господарські машини". 2461

Наслідки анґлійсько-більшовицького розриву.

Стаття ґрафа Володимира д' Ормессона.

В „Нає Фрає Прессе" поміщена стаття редактора закордонного відділу час. „*Temps*" графа Володимира д' Ормессона, в якій цей визначний політик спиняється над майбутніми наслідками розриву англійсько-більшовицьких взаємин. Передаємо найважніші думки французького політика нашим читачам.

У вступі д' Ормессон зазначує, що він не вважає зірвання офіціяльних взаємин між Москвою і Льондоном ніякою катастрофою, ніякою зворотною точкою в сучасній історії Европи. Англія зробила помилку давно, визнавши радянський уряд у надії, що таким чином зросте її торговля і зменшиться число її безробітних. Розчарування в Англії оправдує як ніщо інше інстинктове недовіря Франції до звязків з Радянським Союзом. Не диво: адже для Радянського Союзу форма його комерційної організації була тільки побічною справою; основою більшовицької політики була і є тільки революційна акція. В таких обставинах було ясно заздалегідь, що шкоди, спричинені революційною акцією, будуть більші, як торговельні успіхи, що їх дехто надіявся по офіціяльних торговельних взаєминах з СРСР.

Льойд Джордж мав зовсім слушність, коли заявляв, що господарська відбудова Европи так довго не є можлива, поки величезна російська держава буде поза обсягом старого континенту. Він тільки помилявся в тому, що думав, що з більшовиками можна переговорювати. Тут Европа поставлена перед ділєму, яка вимагає від неї твердої проби. Розвязка справи, себто виразна еволюція в СРСР, прийде напевно, але на неї треба чекати терпеливо.

Після зірвання взаємин з СРСР, виринає питання, чи більшовицька акція одинока несе цілу відповідальність за ті труднощі, що їх переживає нині Англія. На думку ґрафа д'Ормессона глибоко помилявся би той, хто думав би, що з виїздом з Анґлії представника СРСР у зєдиненім королівстві буде все у порядку. Консервативна партія Анґлії, що з повним правом уважається в цілій Европі преважним фактором для вдержання европейської рівноваги, зробила би велику помилку, якби тепер схотіла спочивати на лаврах. Бо більшовицька пропаґанда, маючи тепер розвязані руки, буде ще завзятіше вести аґітацію проти британської імперії в Китаю й Індіях і, очевидно, в самій Англії, де в шахтярськім промислі здавна панує велика кріза. Ця кріза спричинена головно наслідком зовсім перестарілої орґанізації шахтярського промислу, яка спиняє дешеве виробництво і тимсамим не дає йому можности конкурувати з іншими краями. Отже англійський уряд мусить змінити передовсім свою промислову політику, коли хоче увільнитися від соціяльних і господарських несподіванок.

Не бачучи в зірванні англійсько-більшовицьких взаємин ніякої безпосередньої небезпеки для світового мира, ґраф д' Ормессон не вірить також в якийсь „одностайний крок" держав проти СРСР і в можливість нового хрестоносного походу. Натомісць д' Ормессон вірить у дві річи: що більшовизм примусить усі народи заходу до самооборони й до скріплення себе в свойому нутрі і що російський більшовизм згине сам із себе, а з ним і всяка думка про світову революцію.

Україна на берлінській сцені 1926|27.

(Концерти пп. Гушалевичівної, Колессівної й А. Рудницького. — „Сорочинський Ярмарок" у „Міській опері" і в „Радіо". — „Український Нар. Хор". Євсевського у Німеччині й його виступ у Берліні. — Виступ п. М. Голинського в „Аїді" — Нові сили.)

Зимовий сезон 1926/27 стояв у Берліні, як ніколи досі, під знаком України. Від часу побуту О. Кошиця не було ще такого року, в котрім булоб так богато нагоди стрічатися на берлінській концертовій або театральній сцені з українськими артистами або українськими композиціями.

Український сезон, коли можна вжити цього вислову, зачався в осени власним концертом доньки пок. оперового співака І. Гушалевича, п. Геві Гу в свичів-

кої, що від довших уже літ належить до сталого персоналу берлінської державної опери. П. Гушалевичівна дорожить памятю свого батька українця й ніколи не відмовляється брати участь в українських концертах і виступах у Берліні. Тому й українська берлінська кольонія явилася доволі численно на її концерті й зложила їй подяку за прекрасний вечір співу. Бо й треба признати, що п. Гушалевичівна співала дуже добре й не могла за наддатками зійти зі сцени.

Як що року, завитала до Берліна й цього сезону наша незрівняна піяністка п. Любка Колессівна. П. Колессівна, що була тут переїздом до Еспанії, мала на своїм концерті (22. лютого), як звичайно, повну салю інтернаціональної публики, між якою не бракувало й місцевих українців, для яких сталі, щорічні концерти п. Колессівної являються завсіди справжнім мистецьким святом.

Дня 22. березня мали ми приємність почути публичний фортепяновий концерт абсольвента берлінської Музичної Академії й ученика проф. Петріого й Шрекера, п. Антона Рудницького. Концерт п. Рудницького, що вже нераз виступав тут із успіхом, пройшов дуже гарно й тому саля на його композиторському концерті, удадженому дня 11. квітня „Товариством концертуючих артистів“, була як на берлінські обставини повна вдячної публики, що не щадила нашому молодому композиторові й піяністові належних оплесків. Як зачуваємо, нові композиції п. А. Рудницького появляться незабаром окремим випуском, сам же п. Рудницький заангажований управою українських державних опер на Україні на першого дирігента й вижидає тільки вирішення деяких справ, звязаних зі своїм заангажуванням, щоб після цього виїхати на Україну.

Милу несподіванку зробила нам берлінська Міська Опера (*Städtische Oper*), що під управою інтенданта Тітена й музичним проводом відомого дирігента Бруна Вальтера належить сьогодні до найкраще поставлених і ведених опер, чого найкращим доказом може послужити факт доручення д. Тітенові мистецької управи всіх трьох берлінських опер. І от Міська Опера виступала при допомозі проф. І. Добровена із „Сорочинським Ярмарком“ Муссоргського, не жаліючи заходів і коштів на прегарну виставу. Зразкові українські народні строї й добре та вірно підібрані декорації, зокрема українського села, вказують на те, що управа опери віднеслася з повною й належною увагою до підкреслення українських елементів цієї принадної комічної опери й потрапила встерегтися від немилої „малоросійщини“, яку ми так часто подибували в так званих українських фільмах. Дирекція Міської Опери подала крім цього в своїх програмах окремі статті про саму оперу, її зміст і український підклад, підкреслюючи при цьому поетичність і принадність української землі, української пісні й українського народу. Перша вистава „Сорочинського Ярмарку“ (14. травня) була великим успіхом і хоч вибагливий український глядач бажав би хвилями кращої Хіврі та Параски, вийшов кождий із цієї „української премієри“ із щирим вдоволенням, що міг, як би на яві, пережити кілька годин під чаром рідного окруження. „Сороч. Ярмарок“, принятий критикою прихильно, але без великих надій на довше життя на одній сцені, потрапив усупереч першим побоюванням захопити місцеву німецьку публику й стати атракційною штукою, що два місяці не сходить уже зі сцени. До її спопуляризування причинилося теж берлінське „радіо“, що передало її сотням тисяч своїх слухачів, пояснивши у своєму незвичайно поширеному журналі „*Die Funkstunde*“ зміст і український підклад опери (теж із ілюстраціями).

Після виїзду проф. Е. Турули до Америки, що давав у Берліні і на провінції дуже часто українські концерти свого мішаного хору, й після тріюмфальних виступів хору Ол. Кошиця, якого тутешні музикальні німці досі не можуть забути, відчувався довго брак гарного українського хору, що популяризував би нашу пісню між чужинцями. Що правда, були спроби зорганізування такого хору на малі розміри, одначе вони не вдавалися й залишилися спробами для власного вжитку, коли не рахувати виступів невеликих ґруп (нпр. пп. Луговенка, п-і Ратгаузової й і.) у Берліні й на провінції. Щойно в зимі цього року, завдяки заходам професора Біркнера й ще кількох осіб, переїхав до Німеччини на довший побут „Український Народній Хор“ Музичного Товариства „Кобза“ під управою д. Давиденка й дирігентурою професора Петра Євсевського й зачав давати окремі українські концерти по більших і менших містах південно-східної Німеччини, між іншим у Байтені, Гінденбурзі, Ґубені, Кроссені, Нойштадті, Магдебурзі, Фінстервальде, Вістерґісдорфі і т. д. Концерти „Українського Нар. Хору“, що складався із 35 співачок і співаків, приймалися всюди прегарно німецькою публикою і критикою, яка з окрема з великим признанням, а навіть захопленням висловлюється про незрівняну красу української пісні й мистецьке виконання „Українським Нар. Хором“. Захоплення українським хором прибирало місцями незвичайні для Німеччини форми: для наших співаків уладжувалися сердечні комерси з промовами, німецькі співацькі й інші організації зверталися до хору з письменними подяками, а деякі ентузіясти їхали навіть з хором до ближчих місцевостей, щоб тільки ще раз бути на концерті. „Український Нар. Хор“, якому врештою приходиться боротися з великими матеріяльними труднощами, зробив і робить дуже богато для популяризації українського мистецтва — він виступає у прегарних народніх одягах, має добрих танцюристів і мав донедавна бандуристів — і тому „Українська Громада у Берліні“ робить заходи, щоб удержати його в Німеччині на довше.

Щоб допомогти до цього й дати „хорові“ змогу запрезентуватися перед ширшою публикою й музичними колами, уладила „Українська Громада“ окремий концерт „Українського Нар. Хору“ у Берліні при технічній допомозі найбільшого берлінського музичного підприємства Вольфа й Закса. „Українська Громада“ не жалувала засобів і заходів, щоби зробити „Українському Нар. Хорові“ належну рекляму, поінформувала відповідно пресу й музичні кола (рецензентів, директорів і власників концертових бюр і сцен), видала крім афішів окремі бюлетени та програми з поясненнями до пісень і притягнула на концерт — розіславши між іншим від себе й кількох других товариств, як „Союза Українських Старшин“, „Спілка студентів українців у Німеччині“, „Товариство вищої освіти“, кількасот запросин — значне число публики та знавців музики. Концерт, що відбувся 29-го травня в салі Бехштайна, приніс хорові гарний успіх, чого доказом значне число рецензій у місцевій пресі („Берлінер Таґеблят“, „Льокаль-Анцайґер“, „Морґенпост“, „Крайц-Цайтунґ“, „Берл. Ц. ам Міттаґ“ і т. д.) і вкінці заангажування на цілий вересень до берлінського „Вінтерґартену“.

Цьогорічний сезон закінчився для нас незвичайно вдатним і богатообіцюючим виступом нашого відомого тенора М. Голинського в „Міській Опері“, що зараз же після першої домашньої проби заангажувала його на весь зимовий сезон 1927/28 на умовах, що даються тільки найвизначнішим артистам. Голинський появився перед тутешньою публикою 31. V. в „Аіді“, як Радамес, без звичайного в таких разах підготування в пресі, й був, не зважаючи на те, принятий дуже сердечно й прихильно. Театр був на його виступі випроданий до останнього місця а публика оплескувала нашого співака при отвореній сцені й вітала його з захопленням. Українська кольонія явилася теж у значному числі й зробила Голинському після вистави щиру й сердечну овацію. Німецька ж фахова преса високо поставила голос українського артиста й привязує до його дальших виступів великі надії.

Як довідуємося, то в найближчому сезоні виступатиме перед німецькою публикою й наш другий оперовий співак, Чічка-Андрієнко, що після виступів у львівській опері переїхав перед кількома місяцями до Берліна як асистент в оперовій школі співу відомого музичного педагога проф. Фляма. П. Чічка-Андрієнко заключив уже на довший час умову із відомою театральною агентурою Котта й Редліх і готовиться на осінь до гостинних виступів в Европі й Америці.

На кінці хочу ще згадати, що цього року покінчив музичну школу п-і Клєвер-Грунд член тутешньої громади п. Федір Луговенко, що виступав уже давніще на українських концертах сам або до спілки з панями Любарською й Гавсмановою. Його виступ на пописовім концерті в салі Бехштайна (30-го травня ц. р.) знайшов прихильну критику, що вирізнила з між інших учасників його „теплий і незвичайно видатний барітон“.

Доробок останнього сезону випав для нас, як бачимо, дуже добре й треба сподіватися, що новий сезон 1927/28 принесе нам нові успіхи.

Зенон Кузеля.

Не марнуйте чеків „Просвіти“.

Виборчий рух.

Сокальщина.

В дні 12. червня відбулися довірочні наради в Поздимирі. Присутніх осіб понад 100. Проводив нарадами Клим Приступа. На наради прибув делеґат УНДО студ. Іван Корчинський, який обяснив подрібно виборчий закон, обговорив теперішнє положення українського села та візвав зібраних до єдности в часі виборів. У дискусії забирало голос богато присутніх. Вибрано місцевий комітет.

В дні 13. червня ц. р. відбулося в Кристинополі в 5 год. пополудні в салі місцевої читальні віче в справі громадських виборів. На віче прибуло поверх 300 осіб переважно з поблизьких сіл: Нового Двора, Клюсова, Бендюги і Волевина. На віче прибув п. Іван Корчинський

ВАСИЛЬ КОВАЛЬ.

З ґімназійної лавки.

(На марґінесі „Ювилею ученого“)*).

У шкільному році 1895/6 вчив нас, тоді учеників першої кляси тернопільської ґімназії, української мови Гошовський Іван, (*sit ei terra levis!*), званий загально „бадьо“. Вчив він у нижчих клясах ще й німецької і латинської мови. Говорив мовою лемківсько-галицькою 60-років, не визнався дуже на фонетичному правописі і не признавав його, підручником служила тоді в першій клясі етимольоґією друкована читанка Лучаківського. Старенький „бадьо“ захоплювався вельми віршом „Пещена дитина“ і сам радо той вірш любив прочитувати у голос. Позатим на годині української мови була правдива „република“. Вчив він тоді в нашому відділі „Б“ ще й латини, але ми його і на латині не конче боялись, а не то на годині української мови, де крім двох-трьох чужих, були самі свої, самі „русини“, як тоді називались.

Старенький бувало часто і на годині латинської мови до нашого брата-русина, що не второпав добре латинських мудрощів із крутих Шайндлерівських вправ, піднесе, було, грізно брови вгору і з пересердям скаже: „Сіди, сіди! Тебі вітом бити на селі, а не латини учитися!“ Це було ніби його крайне слово і рахувалося за „двійку“. Ноти старенький записував собі на паперцях, яких у його було повно по всіх кишенях, а які дехто зручніший (звичайно міщух) умів нераз викрасти йому з кишені. А проте ми вчились слів, перекладів, „ретроверзій“, бо цеж був найважніший предмет і дома, особливо нас у бурсі, привчали пильнуватись цензори, а в мене таким цензором був покійний Омелян Пастушенко — *anima candidissima*, якому — не здати лекції вечером — вважалось невибачним гріхом. Інші предмети не робили великих труднощів тому, хто мав крихітку здібности і пильности. Прегарно вчив нас німецької мови покійний Дмитрів Константин, що був нашим господарем кляси. Наука рідної мови проходила одноманітно, не будила шікавости, не давала ніякої користи, хіба тільки гайнувала час. Правда, можна було на годині робити, що завгодно, і зачитуватись місійними книжечками, виданнями „Просвіти“, Качковського або іншими „витиками“, що їх мав хто з бурсацької бібліотеки або з дому. Минув шкільний рік і, як порівняти користи з інших предметів, то з української мови ніхто з нас не виніс ніякого хісна.

По вакаціях, з новим шкільним роком 1896/97 відносини радикально змінились. Крім катехита — всі вчителі прийшли інші. Деякі з них сіяли між нами неабиякий жах; минули патріярхальні відносини між клясою і професорами! Ми, хоч рахувались „другаками“ і „мундури“ вдягнули, почували себе не конче свобідно і тільки на годині релігії сяк-так „приходили до себе“. Подиктували нам у поділі години і *język ruski*. Зійшлись ми на „на годину“ (останню того дня) і нетерпеливо ждемо, хто прийде. По дзвінку ввійшов покійний директор Мацішевський, переробив з нами перший віршик і заповів, що української мови буде вчити професор Левицький, який незабаром приїде, бо тепер він на військових вправах.

Минув може тиждень, аж ось на годину української мови прийшов знов директор Мацішевський, та вже в товаристві молодого, середнього росту, чорнявого професора: волосся коротко стрижене „їжаком“, по лиці і цілій постаті пізнати, що молодий учитель недавно скинув військовий однострій. Директор візвав нас, щоб ми добре справувались і гарно вчились і щез. Ми переглянулись, сіли і кождий з нас відчув, що це вже не „бадьо“, якому можна робити, що завгодно, але і не виглядав той молодий учитель і на „сіятеля ужаса“, на якого годині треба вічно тремтіти. Ми всі інстиктовно відчули, що саме на годині цього вчителя ми відпічнем духом і забудем „скорби і печалі“, що так дошкулювали на інших предметах. І справді. Увесь шкільний рік 1896/97 учив нас Левицький Володимир української мови, але ми не чули з його уст ніколи прикрого слова; ми старались учитись якнайкраще по силам і богато-богато тоді скористали. Правда, читанка була вже фонетична і змістом може цікавіша як попереднього року, але не в читанці діло. Крім уступів з читанки ми кождої лекції здавали „з власної пильности“, найбільше з Шевченка. І як нині ще хто з тодішніх „другаків“ памятає що з творів Шевченка, то більшу частину засвоїв собі саме тоді, заучуючи вірші з власної пильности.

Година минала звичайно стрілою і ми жалували, що так швидко дзвінок. Проф. Левицький учив нас поправно висловлюватись, звернув нашу увагу на питомі риси нашої мови в порівнянні з польською або німецькою. Як нині пригадую собі лекцію про речення відносні і про уживання заіменника „що“ замісць „котрий“. Професор не гнівався, не сварив, не сипав „трестих“, не уживав поганих епітетів і зворотів. Нас (маю тут на думці „селюхів із селищ і стернищ тернопільських, теребовельських, збаразьких і скалатських“) захоплювала просто культура того молодого професора, а не звичайного „суплента“, що не смів учити дальше четвертої кляси і часто-густо ходив пяний як швець. Нам імпонував той молодий, елеґантний, учений і поважний професор, що завше і всюди, вкупі з покійним Климом Глібовицьким, розмовляв по нашому і показував себе свідомим українцем. Тай не тільки нас селюхів серед чужого середовища „осіяв“ той професор: він своєю культурою і тактом навернув і укріпив у рідній стихії неодного з наших товаришів, що досі росли і перебували під непереможним впливом матусь, бабців і „цьоців“ і тільки до слуг по свойому говорили.

І нині, коли шановного ювилята знає громадянство як ученого математика, я все таки вертаю до тих незабутніх годин української мови, що влили в душу стільки рідного та свіжого, що й по трицяти літах майже не стратили свого впливу і спонукали отсим споминoм-лептою причинитись до його ювилею.

Чортків.

*) Задля недостачі місця ми не могли, на жаль, помістити цього спомину тоді, коли він прийшов, підчас ювилею проф. В. Левицького. — *Редакція.*

У двогодинній промові виказав він шкідливу роботу всяких інтернаціоналістів явних і скритих, а також кирниників зпід стягу сельроба. Пізніше пояснив докладно виборчий закон. Проводив зборами о. Нижний ЧСВВ., секретарював о. д-р Лабай. Присутні ставили ріжні питання і повели живу дискусію. Висказали теж своє вегодування і недовіря всяким панкам зі сельроба. Відспіванням національного гимну закрито віче в 9 год. вечером. Слід при тому згадати, що тут богато праці вложили ОО. Василіяни, які повели підготовчі праці, освідомили заголюканий нарід, часто їздячи на села.

Тернопільщина.

1) Дня 17. VI. відбулися довірочні збори в Константинівці, на яких було присутніх до 200 людей, чоловіків і жінок. Про наше політичне положення та про надходячі вибори до громадських рад реферував п. Василь Бачинський з Тернополя. Вибрано виборчий комітет, а присутні твердо постановили йти до громадських виборів одноцільним національним фронтом.

2) Дня 19. VI. відбулися у великім новобудованім домі читальні „Просвіти“ в Должанці довірочні збори в присутности понад 500 громадян та громадянок. Реферат про політичне положення українського народу в межах Польщі та про значіння виборів до громадських рад виголосив п. Василь Бачинський з Тернополя. Присутні рішили йти до громадських виборів під кличем: „Влада по українських громадах — українському народові“.

3) Дня 20. VI. ц. р. відбулися довірочні збори в Березовиці в присутности більше як 400 громадян та громадянок, які уважно та з великим заінтересуванням вислухали реферату п. Василя Бачинського з Тернополя. Присутні поручили давніше вибраному місцевому виборчому комітетові уложити лісти радних та припильнувати, щоби всі управнені до голосування українські громадяни в дні виборів станули громадно до урни виборчої.

Чортківщина.

В ч. 138 „Діла“ з пятниці 24. червня ц. р. на стороні 3 в дописі з Чортківщини під рубрикою „Виборчий рух“ пропущено в уст. 3. по словах „в Хомяківці к. Ягольниці“, де реферував д-р Володимир Електорович в Шманьківцях, так, що згадане речення має звучать: „В дні 23. травня ц. р. відбулися три віча під голим небом, а саме в Хомяківці к. Ягольниці, де реферував д-р Волод. Електорович, у Шманьківцях, де реферував д-р Михайло Росляк і в Свидовій, де реферував д-р Антін Горбачевський“.

Виборчі надужиття.

Тернопільщина.

Майже у всіх громадах тернопільського повіту по рекламаційнім речинці, а навіть в останньому тижні перед розписаними виборами наказні війти та їх писарі робили безправні зміни у виборчих лістах в тому напрямі, що вписували в перше чи в друге коло людей, які йдуть на руку наказним війтам, а саме функціонарів поліції, залізничних робітників і інш. Скарги громадян не мають ніякого успіху, бо в старостві дістають відповідь, що це буде причиною до протесту. В деяких громадах, прим. у Константинівці, в четверте коло вписано тридцять кількох виборців, а на ділі управнених до голосування є там більше як 200 людей. У богатьох громадах наказні війти та їх поплечники розголошують та застрашують громадян, що на радних не можуть бути вибрані ті, які за часів Української Держави служили в Українській Гал. Армії, в українській міліції, були українськими громадськими комісарями і т. п. В громадах, де українське населення творить велику більшість, і де, не зважаючи на великі зловживання при передвиборчій акції, є надія, що українське населення побідить, там офіціяльні чинники (староство) накликають до згоди українського й польського населення. Але де українське населення, хоч в дійсности творить більшість (громада Буцнів, де українського населення є 54 проц., а польського 45 проц.) де одначе виборчі лісти наслідком надужить дають перемогу полякам, там вони з ласки дають українцям на 32 радних двох (!) українців... У повищій громаді українське населення постановило участи в громадських виборах зовсім не брати.

Ліквідація італійсько-югославянського конфлікту.

Білгород, 27. червня 1927.

Вчора почались давно вже заповіджені безпосередні переговори між Югославією й Італією. Мусоліні конферував із югославянським послом у Римі, Ракічем. У поінформованих колах кажуть, що Італія тепер готова переговорювати в справі тіранського пакту. Можливо, що Югославія приступить до тіранського пакту, але зате мусіла би ратифікувати нетунський договір.

Альбанський уряд у ноті заявляє, що годиться на предложення демаршу англійського, французького, італійського і німецького посла в справі югославянсько-альбанського конфлікту і висловлює цим державам подяку за інтервенцію.

Замах на начальника московського воєнного суду.

Москва, 27. червня 1927.

На начальника московського воєнного суду Орлова виконано вчора замах, а саме дано кілька револьверових стрілів. Виконавця атентату арештовано. Хто він і які були мотиви замаху досі не вдалося ствердити.

Шукають Додета.

Париж, 27. червня 1927.

У колах близьких до „Аксіон Франсез“ кажуть, що Доде провів учорашній ранок із Мурасом недалеко Парижа та що він є вповні забезпечений. Поліція поробила заходи, аби перешкодити Додетові і Делесові перейти кордон. Та оба редактори, як впевняють їх приятелі, і не думають кидати Франції. Роялістичний орган помістив учора статтю, підписану Львом Додетом. Поліція шукає Додета і Делеса, щоби їх арештувати. Здається, що уряд уже не приноровить до обох права ласки, що передше пляновано. Арештують також комуніста Семара, коли до 10 днів не ставиться добровільно. В комуністичній „Ліманіте“ появився комунікат ген. секретаря комуністичної партії Семара. Семар заявляє, що не думає добровільно вертати до вязниці. На великім вічу, як кажуть, має бути Доде. Поліційні власти дістали приказ негайно арештувати Додета, колиб зявився на тім вічу. Секретар кабінету міністра Сарот заявив співробітникові „Матену“, що то неправда, начеб у критичну хвилю роялісти заняли були всі телефони міністерства внутр. справ.

Зима в літі.

Берлін, 27. червня 1927.

Із Шварцвальду подають, що там від двох днів дуже похолодніло. У Фольксберзі температура впала на 0·4, а дощ, що падав цілий день, перемінився під ніч у сніг. Сніг покрив південну часть Шварцвальду верствою на 2 цм. високою. Обниження температури нижче зера і сніг при кінці червня — таке явище у Німеччині трапилося вперше від непамятних часів.

Сойм збиреться в четвер.

Варшава, 27. червня 1927.

Сойм збиреться наново цього четверга. Того дня відбудуться комісійні засідання (м. і. конституційна комісія в справі виб. ординації) і засідання повного сойму. В пятницю радитиме сойм. військова комісія, що має полагодити й управильнити справу чинного виб. права офіцерів. Скликано також на четвер бюджетову комісію; вона має розглянути ухвалений сойм. військовою комісією закон про підмоги для родин резервістів, покликаних на вправи. Уряд спротивився ухваленню того закону, але комісія, не зважаючи на спротив, ухвалила посольські внесення. Тепер бюджетова комісія має приноровитися до ухвали військової комісії.

Чемберлін і Левін у Варшаві.

Варшава, 27. червня 1927.

Нині прилетів із Марієнбаду до Варшави американський летун Чемберлін і його менаджер Левін. Дорога тревала 5 годин, а то з причини злих атмосферичних умовин у Чехії. Летунів приймала польсько-американська торг. палата. По полудні були оба летуни у мін. закорд. справ Залеського. У вівторок прийме обох през. Мосціцький, після чого в 12. год. відлетять із Варшави.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·91·00—8·91·50, канадійський долар 8·88·50—8·89, Банк Польський платив за доляра у готівці 8·88, англійський фунт 43·33, швайцарські франки 171·69, французькі франки 34·88, бельгійські франки 24·75, італійські ліри 51, голяндські гульдени. 357·50, шведські корони 238·75, данські корони 238·10, норвежські корони 230·65, чеські корони 26·44, австрійські шілінги 125·54, німецькі марки 211, данцігські гульдени 172·30.

Збіжа.

Пшениця двірська 53·50—54·50, пшениця сел. 51·25—52·25, жито галицьке 45·75—46·75, ячмінь на мливо 40·50—41·50, ячмінь пастівний 37·00—38·00, овес 37·50—38·50, кукурудза рум. 26·50—27·00, бараболі 00·00, фасоля біла, 42·50—45·50, фасоля колірова 34·50—36·50, фасоля краса 47·00—49·00, горох пів Вікторія 69·00—75·00, горох полевий 42·00—44·00, бобик 33·00—34·00, Вика 26·00—27·00, чорна 32·00. Сіно солодке краєве прасоване 7·50—8·50. Солома прас. 4·25—4·75. Гречка 45·50—46·50. Лубін синій 00·00, жовтий 00·00. Мука пшенична 40 прц. 93·00—94·00, мука пшен. 50 прц. 84·00—85·00. Мука житня 50 прц. 77·00 до 78·00, мука житня 60 прц. 71·00—72·00. Грисік кукур. 52·00—53·00, мука кукур. 34·75 до 35·75. Отруби житні нетто без мішка 25·75—26·25, пшеничні 25·00. Крупи гречані 90·00—91·50. Пшоно 85·00—88·00. Крупи ячмінні 67·00—69·00. Пенцак 66·00—68·00. Просо румунське 45·00—47·00. Мак синій 165·00—175·00. Мішки ютові виробу Страдом „Варта“ 1·60. Мішки уживані добрі за штуку 1·50.

НОВИНКИ.

— **Новий часопис.** Появилось 1-ше число „Коломийських Вістей“, тижневика для українського народу Покуття. Ідейна програма часопису: „Обєднати весь загал, усі народні сили до боротьби з хрунівством і з фальшивими пророцтвами непатріотичних або половичних партій, виховувати народні маси на зединену, щиро національну, свідому силу“.

— **Градова буря.** Пишуть нам: У понеділок, 20. VI, перейшла понад селом Щитівці, пов. Заліщики страшна градова буря. Засіви знищені, огороди занесені камінням, ріню і намулом, богато будинків завалила вода і буря, до хат вдерлась вода аж до печей, сади і дерева потрощені. А передтим була посуха і спека до 37° Ц!

— **Ucrainica.** В 26-ому числі відомого журналу „*Universum*“ (з 24. III. ц. р.) поміщена в перекладі Л. Бистрова з ілюстраціями Курта Верта українська народня казка „Намисто“. — Лужицький щоденник „*Serbskeje Noviny*“, що виходить у Будишині, містить переклад Гоголевого „Тараса Бульби“ з відповідними поясненнями з української історії й культури. **З. К.**

— **Іспити.** Родичі мають цими днями чимало гризоти. Іспити стають щораз доцільнішим засобом, щоби пересіяти молодь через сито. Щораз частіше читаємо про акти розпуки: самогубства та втечі дітей, які лякаються кари за погане свідоцтво. Щоби потішити бодай трохи тих родичів, які також є в розпуці, коли їх дитина не здала іспиту, перекладаємо для них кілька думок одного визначного чужинного письменника на цю тему. „Кандидатів до іспиту можна поділити на три головні духові галузі: на пересічних, але поважних і пильних, для яких іспит є нагородою за їх труд; на тих, що проявляють перші засновки таланту і не в силі осягнути такого певного успіху; вони дають при іспиті доказ своєї вищости, але їх індивідуальність часто є для них перешкодою при іспиті; вони вже підчас нього починають боротьбу, яку вестимуть усе життя. Ті, що перевищають своїх суперників, це рухливі, зручні і поверховні уми, які покірливо повторяють те, що вивчили, яких нічого в науці не задержує і які сами нічого не задержують. Вони здобувають перші ноти, їх подивляють і їм обіцюють життєві успіхи. Педагоги не підозрівають, що саме та вмілість, з якою вони піддаються шкільній науці, є доказом їх обмеження і що перемога при іспиті це вершок, з якого вони сходитимуть уже вниз“.

— **Драма заздрости.** Кілька днів тривав у Відні процес, який заступав столичним громадянам, що мали змогу вдертись на судову салю, найдорожче кіно. Судили жінку відомого тенора Траяна Грозавеску, Неллі, яка застрілила його із заздрости, підозріваючи, що її зраджує. Грозавеску був її другим чоловіком; перший — офіцир Кальтун розвівся з нею, тому, що вона зустріла Грозавеску, з яким почала роман. Перед судовим трибуналом перейшла довга низка свідків, які на переміну доказували, що пані Грозавеску кохала свого чоловіка до нестями і що нераз уже погрожувала йому смертю, певна, що не буде за це карана. Лікарі признали її нормальною а одночасно всі свідки хоробливо нервовою, що замучувала мужа своєю заздрістю. Не диво, що співак пробував делікатно утікати від неї, не бажаючи брати її із собою, коли їздив по театрах. Це ще більше змінювало її підозріння, дарма, що єдина особа, з якою Грозавеску мав її зраджувати, є вільна, згідно із заявами всіх, від цього підозріння. Процес найцікавіший своїм вислідком: обвинувачену звільнили. Відень починає йти слідами Парижа, де лава присяжних так часто звільняє „любовних злочинців“, уважаючи заздрість найсильнішим доказом кохання, а револьвер природним засобом боротьби гіпертрофії почувань!

— **Подружа винахідника.** У Римі оженився чоловік, якого імя знає цілий світ: винахідник бездротного телеграфу Марконі. У його шлюбі взяли участь найвизначніші достойники. Сам Муссоліні вводив під руку молоду до салі на Капітоль. шлюб давав кардинал, а хресна мама молодої є сестрінницею папи Льва XIII. Марконі що має титул сенатора, нині 53-літній мущина і жениться в друге; його теперішна жінка 19-літна графиня Бецці Скалі, споріднена з найстаршими римськими аристократичними родинами. Це нове подружа цікаве ось чому: його перше подружа з ірляндською баронкою О'Брієн суд признав неважним у 1924 р., тому що новожені підписали шлюбну умову із застереженням, що кожне з них може коли небудь домагатись розводу і друга особа мусить на це згодитись. Шлюб був протестантський, але Марконі лишився католиком. Ватикан піддержав судовий присуд і скасував подружа на тій підставі, що така шлюбна умова нарушує святу тайну подружа, яке є нерозривне і тому... подружа треба вважати неважним. Що значить великий винахідник: і в подружі вмів придумати щось нове!

— **Процес проти людоїдів.** Молдавські цигани вряди-годи зїдали людей. Їм доказали 15 злочинів. Всі арештовані сядуть на лаві обжалованих в осени. Акт обвинувачення — рекордовий, як і апетит обжалованих, має 4.000 сторін.

— **Де є спадкоємець!** 50.000 дол. залишив у спадщині бувший брідський громадянин (чи з околиці) Михайло Ратовський з Чікаго, що помер там 8. липня 1924 р., свому малолітньому синові Іванові, якого до цього часу не найшли

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Знамениту чеколяду віджичу СМЕТАНКОВУ
поручає
Фабрика А. ПЯСЕЦКІ, С. А. Краків
При закупні звертати увагу на нашу фірму.
2261 5-9

— **Катастрофи.** У копальні вугілля біля Лиська у Бегленї провалась гать і струмінь кипучого вугіля залив два села, немов Геркулянум і Помпеї. — На радянській прикордонній смузі горять ліси уже втрете за минулий тиждень. — Військовий літак з двома летунами щез у морі біля Льос Анджельос. — У Сорочинську, самарської губернії, згорів 6-поверховий механічний млин. — У японськім місті Тсукасакі згоріло 200 домів; богато осіб згинуло.

— **Через море.** Француз Адрієн Ремі придумав лодкосовг, рід совгів, якими хоче переїхати Атлантійський океан. Цей апарат має три ротаційні зубчасті мотори і зможе, впевняє винахідник, переїхати до Америки за 28 або щонайбільше 40 годин.

— **Мораль і гігієна.** В англійській палаті льордів ліверпульський епископ поставив проєкт, щоби зорганізувати референдум на тему примусової тверезости. Проти „сухого режіму“ виступив дуже гостро придворний медик короля Юрія льорд Доусон.

— **Бузько у Відні.** Економічна скрута австрійської столиці доводить до дивних наслідків, небачених перед війною. Тому, що віденські обідніли кляси приневолені працювати безупину, статистика підкреслює ось-яке явище: у 393 випадках річно матері родять на вулиці або в іншім прилюднім місці. Вагітні жінки не в силі ждати на злоги спокійно дома або в шпиталі і працюють до останнього критичного моменту, так, що лікарська поміч приходить часто за пізно.

— **Заборонені карикатури.** У Копенгагені влаштував один маляр, бувш. російський офіцир, виставку карикатур радянських діячів. Місцеве радянське посольство запротестувало і виставку зачинили. Чи радянські достійники є аж такі вразливі на критику своєї особи, що не можуть глядіти на карикатури політиків, які в інших країнах ніякий уряд не забороняє.

— **Кайзер слухає викладів.** Вільгельм запрохав цього місяця до себе в Доорн кількох визначних німецьких учених на приватні виклади для себе. Ось деякі теми, які цікавлять бувш. кайзера: Наука Заратустри, гріб Діонізія в Дельфі, мітольогія „Іліяди“, світ мітів у Гезіода, міти як вислів життєвого почування. Бачимо, що Вільгельм не забуває за свою освіту, але чомусь має сильний нахил до мітольогії.

— **Ціна образів.** Люди, які не привязують ніякої ваги до образів малярів (річ ясна: оригіналів, а не репродукцій!), можуть хитати з дива головою, до яких цін доходять деякі зразки модерного малярства у Парижі. На останній ліцитації славного колекціонера Зубалова заплатили за один образ Деґаса („Купальниці“) 475.000 фр., за один малюнок квітів Кльода Моне 280.000, за одного Ренуара 249.000!

— **Світова всячина.** Бувш. рос. вел. кн. Миколаю Миколаєвичу лікарі заборонили займатись політикою. — Німецький парлямент продовжив закон про охорону комірників до 1. липня 1929 р. — Франція має намір проголосити повну амнестію на сирійській території. — Урядова статистика стверджує в Прусії за минулий рік 874 злочинів убивства. — З Білгороду повідомляють, що Альбанія збирає війська на югославянськім кордоні. — Португальський уряд покликав італійських інструкторів для реорганізації лісабонської поліції. — Банк Ротшильда в Льондоні дав берлінській міській раді 25 міл. дол. позички, — четвертину того, що старається вся польська держава від Америки. — Південноафриканський парлямент 71 голосами проти 51 приняв законопроєкт про введення національного прапору Півд. Африки: помаранчево-біло-блакитного.

— **Михайло Голинський** виступить у четвер 30. червня 1927 р. останній раз в цьому сезоні на сцені львівської опери в партії Елеазара в опері „Жидівка“. Це одночасно перший виступ нашого співака в цій опері.

— **Дня 27-ого червня ц. р.** відбулася промоція на лікарськім факультеті Масарик. Універ. в Берні, на докторів загальної медицини Мизюка Василя з Ворончова п. Рава Руська, Янова Юрка з Царевидаровки, п. Бердичівський.

— **Промоція.** 25. VI. 1927 промувався на д-ра мед. львівського університету п. Михайло Добрамиль. д-р мед. віденського університету. 2403 1—1

ПОЗІР! Дня 3. липня 1927 р. відбудеться в Грушевичах (стація Нижанковичі) торжественне посвячення хреста — памятника, а опісля концерт з нагоди 30 літ. ювилею іствування читальні „Просвіта“ і фестин. Початок свята о годині 9-ій рано. О год. концерт о годині 12-ій в полудне. Громадянство просить ч. сленну участь Н. Т. Громадянства просить
Комітет.

З театру.

Вистави „Українського Нового Театру".

Погано, коли публика не розуміє потреби театру; ще гірше, коли театр не розуміє потреб публики. Таким незрозумінням потреб публики треба вважати вибір песи Андреєва „Життя людини" новою театральною трупою „Український Новий Театр" у Львові дня 25-го ц. м. Дбайливість обстановки і зусилля акторів не помогли нічого. 20-кілька літ тому можна було ще глядіти на таку песу як на чудернацьке видовище. Нині ця мішанина грубого реалізму та грубоватого символізму лишає авдиторію вповні байдужою і каже їй позіхати.

Андреєв хотів довести до крайности два враження, якими Життя стільки разів вражало російську душу: нудьгу та безглуздя. І довів; глядимо і годимось з тим, що знаємо вже давно.

Життя людини може бути безмежно нудне та безглузде. Можна сумніватись, чи навіть геніяльний режісер з геніяльними акторами міг би щось добути з цих манекінів. Це один з найслабших творів Андреєва і пригадує нині репертуар з „Кривого Зеркала": сатиру на символічні страхіття. Публика йшла за прикладом добродія в Сірім: блавилась і ...подрімувала. Жаль було Бенцаля та Кривіцької, які пробували розсяти цей трупячий настрій. Важко сказати щонебудь про гру артистів у такій песі, де кожний мусів затерти всі порухи своєї особи. „Старі жінки" у 1-ій дії шепотіли так тихо, що вже в першім ряді на салі ледви можна було почути їх мудрощі. Песу давали вдруге в неділю пополудне. Важко уявити собі зачудовані лиця публики, яка прийшла поглянути на щось у роді „Гриця" або „Запорожця".

Друга новинка, поставлена вечером, „Блакитний лис" Герцеґа була доказом, що вміють артисти „Українського Нового Театру" зробити із сценічної песи. Ґерцеґ дав у цій дотепній, буцім-то трагічній мельодрамі зразок париської песи, повної психольогічних несподіванок, якої найбільшим представником цього штукарського мистецтва на Мадярщині є Мольнар. Це була одна з найкращих вистав, які я бачив на нашій сцені за останні роки. Ніодна сальонова песа під режисурою О. Загарова не йшла так легко та природно! Пані О. Кривіцька не грала, а жила на сцені; її гарячкові рум'янці просто пашіли схвилюванням. П. М. Бенцаль був гідним її приятелем, повним щирого обурення. П. Л. Боровик створив таку оригінальну постать придуркуватого барона, що міг би звернути на себе увагу в найкращім театрі. Пані О. Бенцалева була тим, чим могла бути: приємною появою, а п. Н. Лотоцький був би ще кращим парасолевим професором, якби звертав більше уваги на дикцію і не проглитав слів надто швидко. Вся песа вийшла би ще релефніше, якби актори розмовляли трошечки поволіше та виразніше.

Саля була майже порожня. Кінець шкільного року та місяця і початок вакацій зовсім не виправдують такої байдужности львівської публики. Слід пригадати, що трупа „Український Новий Театр", це ядро бувшого театру Міткевичевої, найкращої нашої мандрівної трупи. Здається, що нині кращої не маємо. Всі, що були на „Блакитнім Лисі", провели вечір прегарно. Треба з найбільшим признанням підкреслити незвичайну дбайливість в обстанові обох пес.

М. Р-ий.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Зі спорту.

По останніх невдачах „України".

Най що хто каже, але другої такої непевної, ненадійної дружини, як львівська „Україна", не легко знайти. Бо подумати тільки, що вже в цім році ця українська одинацятка здобула дуже почесний для неї вислід у грі з „Гасмонеєю" і перемогла „Спарту", „А. З. С." і „Металь", але одночасно програла катастрофально, і то двічи, з „Леґією", а в днях 11. і 12. ц. м. потерпіла поразку навіть в Коломиї, де змагалася з дружиною українського Сокола (3:4) першого дня і з дружиною 49. п. п. (3:5) другого дня. До цих невдач прийшла передучорашня поразка зі „Спартою", що виграла змагання у відношенні 3:1 (2:0).

Шукати за розвязкою цієї загадки не наша річ. На всякий випадок недостача відповідного, солідного тренінгу є одною з основних причин тої непевности української дружини, про яку ніколи не можна ручити, що вона свої змагання, хочби з очевидно слабшим противником, виграє. Можливо, що немаловажною причиною такого стану річи є обставина, що грачі „України" — переважно чи майже виключно студенти, які, як відомо, не можуть всецільо віддатися спортові і культивують його тільки як побічну, хоч і приємну розривку. Ніде в світі студентські спортові дружини не можуть рівнятися щодо осягів з дружинами, зложеними з не-студентів (звичайно менше або більше професіоналів)! Таке саме явище бачимо врештою й у Львові по польських і жидівських спортових клюбах.

Про гру „України" зі „Спартою" можна сказати дуже мало доброго. Поминувши обставину, що грачі „Спарти" йшли більше на противника, як на мяч, в чому не спиняв їх поблажливий суддя п. Пшибильський, що взагалі суддював без потрібної енергії, — перемога „Спарти" була заслужена, бо вона сливе весь час облягала ворота „України". В українській дружині був на свойому місці одинокий Мурський, зате Кобзяря ми просто не пізнавали. З інших грачів „України" теж ніхто нічим не вибивався. Загалом треба сказати, що нашій столичній дружині бракує ще дуже-дуже богато, щоб вона могла з повним правом назватися першоклясною дружиною.

Окрему згадку слід присвятити порядкові на площі, який постійно в часі мячевих змагань лишає богато до бажання. Виділ „України" мусить уже раз подбати, щоб відповідні люди берегли порядку між публикою, не впускали нікого непокликаного на площу гри, а передовсім здержували ріжних павпрів від диких криків і свистів, що не лицюють навіть у цирку. Інакше всяка культурна людина буде оминати українську площу здалека, а це чейже не лежить у нашім національнім інтересі.

Лист до Редакції.

Б. гетьман Скоропадський не їздив до Льондону.

До хвальної Редакції часопису „Діло" у Львові.

В часописові „Діло" ч. 132 з дня 17-го червня надруковано кореспонденцію з Берліна, в котрій сказано, ніби гетьман Скоропадський виїхав до Льондону в політичних справах.

Центральна Управа обєднаних українських хліборобських організацій має честь повідомити хвальну Редакцію, що в згаданій кореспонденції з Берліна нема й слова правди, і прохати, в цілях правдивої інформації українського громадянства, цю заяву надрукувати в ближчім числі Вашого поважаного часопису.

За Центральну Управу обєднаних українських хліборобських організацій:

С. Шемет.

Від Редакції: В „Ділі" не було ніякої кореспонденції з Берліна про виїзд б. гетьмана України Скоропадського до Льондону. У нас була тільки замітка про це, подана на основі інформацій „Агенції Всходнєй".

Всячина.

— Кайзер як муж. З книжки одного з найвизначніших сучасних німецьких письменників Еміля Людвіґа „Вільгельм II." чужинна преса вибирає пікантну характеристику цісарського подружа. „Вільгельм II. не був найприємнішим мужем. Він не був дуже чемним для своєї жінки, яка мала вдачу якнайбільше протилежну до його власної". Вона була дуже обмежена, девотка і без найменшого життя. Ті, що бачили кайзера і його жінку часто вечерами, кажуть, що він був у силі сидіти весь вечір за столом мовчки, прочитуючи телеграми та листи і сортуючи їх, а вона за цей час гаптувала. Коли була пора йти спати, він перший вставав, позіхав і відходячи голосно заявляв своїй сусідці, що її присутність наводить на нього страшну нудьгу. Є королі, які можуть не рахуватись навіть... з чемністю!

Нові книжки і видання.

ЖУРНАЛИ:

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" ч. 12, 15. червня 1927. Зміст: 1. Контроля молочности. 2. Дбайте о розвій молочарні та годівлю худоби. 3. Зужиткування громадських неужитків. 4. Зелені гної — джерелом богацтва землі. 5. Гречка. 6. Щоби мати добре сіно. 7. Управа тютюну. 8. Шкідники овочевих дерев і рослин. 9. Як ратувати здуту худобу? 10. Машина в сільському господарстві. 11. Як найліпше зужити овочі? 12. Добрі ради: 13. Господарський порадник:

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. ч. 25. 22 червня. Зміст: Ювілей Шарля Жіда. Міжнародній кооперативний конгрес. Взаімовідносини між управами а крамарями союзних кооператив. Правне положення та податкові тягарі кооператив. Хліборобство. По наших кооперативах. Господарські вісти з краю і зі світу. З Ревізійного Союзу Українських Кооператив. Поради для господинь.

ВІСТИ З ЛУГУ, ч. 6. 25. червня. Зміст: М. Козланюк: Лугове свято. М. Степанович: Наші жалі. Лев Лепкий: Із нашого Поділля. Сокільське обласне свято у Львові: Луговички і їх завдання. З Луговоі сімі. Водні, воздушні і сонішні купелі.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Ч. 6. Червень. Зміст: Христове Серце благословить. Для Тебе, Нене. Стережіться розбишак. Компас. Преподобний Нівард. Заяць та збанок. Маруся. Веселий кутик. Загадки.

ДУХОВНИЙ СІЯЧ. Церковно-народній ілюстр. тижневик. ч. 22. 10 червня.

ВІРА і НАУКА. Євангельський релігійно-просвітний часопис. ч. 10 і ч. 11.

ПРОМІНЬ. Ілюстр. журнал для української молоді в Канаді. Май.

Revue internationale des Institutions économiques et sociales. № 3.

Slovansky Prehled. ч. 6. Червень.

СЛАВАНСКО ОГНИЩЕ. София ч. 1.

ЗВІТ з діяльности Пенсійного Інституту Українських Приватних Службовиків у Львові за 1926 р.

Sprawozdanie Kasy Chorych m. Lwowa za r. 1926.

НОТИ:

Я. Ярославенко: Мішані хори до слів Шевченка. Вид. Торбана. Вечір, мужеський хор. По улиці вітер віє, мішаний хор. Човен (*a capella*).

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру.

Бібрка 27. VI. Маруся Богуславка.
29. VI. Чесна Зузанна.
30. VI. Життя Людини.

Дня 15. червня 1927 відбулася на Високій ветеринарійній школі в Берні промоція 5 ветер. лікарів українців на докторів ветеринарії: д-р Бабяк Петро, Рангевичі п. Дрогобич, д-р Чуглак Гриць, Долге п. Дрогобич, д-р Водославський Петро, Колинці п. Товмач, д-р Ольшевський Олександер, Косів п. Чортків, д-р Федорович Іван, Перекопана п. Перемишль. В шкільнім році 1926/27 осягнуло 8 товаришів дипльоми ветер. лікарів. Під цю пору студіює ще на тутешній школі 17 товаришів з того 11 абсольвентів. 1—1

Вінчання п. Ірени Гамчикевич з д-ром Мирославом Созанським відбулося дня 23. червня 1927 в гр.-кат. церкві у Празі. 2456 1—1

Попис елєвів висших років Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудеться у вівторок 28. ц. м. о год. 7-мій вечер, в великій салі Муз. Тов-а. Програмка в ціні 50 сот. служить як карта вступу на довільне місце. 2462 1—1

Вписи до школи вправ (дівочої) при III-ій державній учит. сем. жін. у Львові відбудуться в днях 28-го червня о год. 4—6 попол., 29. і 30. червня о год. 10—12 рано і 4—6 попол. 2458 1—1

На „Рідну Школу" зложили ВП.: Філія Тов. „Учительська Громада" в Станиславові 25 зол. місто вінця на домовину бл. п. Василя Коцького, проф. української гімназії, Тарновецькі в Замарстинові 10 зол. місто вінця на могилу бл. п. Ярослава Климка. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 2457 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

4 ЗОЛ. коштує цукорничка з хінського срібла у Мандля, Коперника ч. 14. 1773а 10—?

БЮРО ПРАВНОЇ ПОРАДИ в військових і поборових справах, інформації, внošення подань, заступництво сторін. Львів, вул. Пекарська 47/II. 2121 20-24

ДЛЯ ЛІТНИКІВ в ДОРІ, звіснім кліматичнім літниську над Прутом **Вілля Олена** в гарнім догіднім положенню з салею до забав і городом віднаймає покої з цілим удержанням. Харч первоюрядний, ціни помірковані. Зголошення до заряду. 2573 5—5

КООПЕРАТОР б. торговельний референт „Дніпросоюза" директор П. С. К. в Збаражі, фаховий торговельник і організатор, шукає відповідної праці в галицькій кооперації, або в приватнім підприємстві. Зголошення Яків Водяний Збараж. 2449 2—2

ВДОВА інтелігентна з майном 6.000 долярів подружить старшого солідного кавалера або вдівця на визначнім становищі. Неанонімові листи слати Ем. Калічинська, вул. Львівських Дітей 9. I. п. Львів. 2450 2-2

ДАМ ГАРНУ ПОСАДУ середньо-інтеліґентній людині, котра відступить мені кімнату з осібним входом у Львові. Зголошення слати до Адм. „Діла" під „Без ризика". 2444 2—2

ПРИЙМУ від 1. IX. 2 панночки зі середних шкіл на мешкання з повним удержанням. Осібна кімната і фортепян. Добра опіка. Зголошення до 5. VII. у О. К. при вул. Потоцького ч. 6. III. пов. двері 11. 2460 1—3

АБСОЛЬВЕНТ фільософії прийме лекції на час ферій. Зголошення слати до адміністрації під „Абсольвент". 2464 1-2

КРАВЧИНЯ з кроєм, шукає праці по приватних домах. Ласкаві зголошення до „Діла" під „Кравчиня". 1—1

ПАРОХІЯ підгірська в перемиській епархії до заміни 2.150 душ, будинки нові, приходство муроване, сухе, пять комнат, мальоване, майже нове, до гостинця 4 км., до повітового міста 16 км., свій ліс на опал. Близших інформацій уділить гр.-кат. Уряд Парохіяльний Постолів p. Lisko. 2455 1—1

МЕШКАННЯ з цілим удержанням для пп. курсисток (курсистів) на липень або серпень. Услівя догідні. Львів, Сапіги 65. III. пов. на ліво. 2459 1—1

ПРИЙМУ панночки на станцію — совісна опіка — фортепян в дома. — Марія Калимон, вул. св. Петра ч. 19 а. 2462 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46
2335 **Пересвітлення Рентґеном.** 16-20

Д-р М. ФАЄРІНҐ у внутрішних недугах орд. від 8-10 і від 3-5
Пересвітлення Рентґеном
Лічення Діятермія — ЛЬВІВ
пл. Смольки ч. 5. (Кіно Марусенька)
Тел. 41—59 2060 9-1

Лікарсько-дентистичне Заведення
д-ра Симона Раппапорта
Якова Насса
ЛЬВІВ, вул. Сикстуська 17/II.
Пльомбування й винимання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції подагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка.
2451 Полекші в сплатах. 2—5

Ново відкритий український пансіон Т. Рибака
„Подолянка"
в Закопанім,
10 хвиль ходу від двірця — коло костела і Музея татшанського.
Цілоденне удержання з помешканням (комфорт — в комнатах вода тепла і зимна) 8—12 зол. + 5% на услугу.
Харч першоклясний.
Зголошення: **Т. РИБАК, Закопане, Каспрусе 7. — вілля Подолянка.**
2465 1—4

SANA
Знаменитий лічничий середник при всіляких жолудкових болях.
Побуджує апетит, зміцнює жолудок і усуває перешкоди при травленню, як також успішно ділає при запертю.
Головний Склад
Аптика SANITAS
Львів вул. Львівська ч. 48. 2302

ЖОВЧЕВЕ КАМІННЯ
ХОЛЕКІНАЗА
Г. НЕМОЄВСЬКОГО
лічить
ЖОВЧЕВЕ КАМІННЯ НЕДУГИ ПЕЧІНКИ І ПЕРЕМІНИ МАТЕРІЇ
ВАРШАВА, НОВИ СВЯТ ч. 5.
Телефон 504—96.
КАМІННЯ СХОДЯТЬ БЕЗ БОЛЮ — АТАКИ УСТАЮТЬ ЦІЛКОМ. —
2431 2—6
Объяви:
Початкові: Біль в боках і в підсерцевім ділку, (де сходяться ребра). Поболювання в печінці, склонність до обструкції. Обложений язик. Відбивання газами. Здуття, клекіт в кішках. Болі і завороти голови. **Підчас атаків:** В ділку і печінці сильний біль, який розходиться в задну сторону — в пасі — хресті і сягає аж до лопаток. Здуття черева, розсаджування ребер, пертя на відходову кишку. Деколи воніти жовчю. Зимні поти і жовтачка. Детайльні інформації в брошурах **Г. Немоєвського.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів. Ринок ч. 10.